

Snelle herkenning van Problematisch gedrag

1. Psychose

Benadering algemeen: naast iemand gaan staan (in plaats van tegenover), frequent oogcontact (niet steeds aankijken), noem uw naam en de naam van de bewoner.

Symptomen	Gevolg	Benadering
Hallucineren	Minder contact met de werkelijkheid. Kijken/luisteren naar dingen die er niet zijn. Praten tegen iemand die er niet is.	Duidelijkheid verschaffen. Gelijk geven dat de persoon iets ziet, maar jij niet en afleiden. Wel de angst/onrust of gedrag benoemen.
Wanen	Uitdragen foute overtuigingen, zich verdedigen tegen niet bestaande bedreigingen.	Neutraal blijven. In het midden laten. Laat iemand in de waan, maak contact om de waan heen. Op alledaagse dingen Niet op de waan ingaan.
Angst	Schrikachtig, zelfverdediging. Houdt je scherp in de gaten.	Geruststellen, zekerheid bieden, niet ontkennen. Zeggen wat je gaat doen.
Ontremming	Angst, druk gedrag.	Grenzen stellen aan gedrag en denkbeelden.
Informatieverwerking verstoord	Ongeconcentreerd, verward, schrikt bij veel (felle) prikkels.	Een onderwerp per zin en geen dubbele ontkenningen.

2. Schizofrenie

Symptomen	Gevolg	Benadering
Hallucineren	Minder contact met de werkelijkheid. Kijken/luisteren naar dingen die er niet zijn. Praten tegen iemand die er niet is.	Duidelijkheid verschaffen.
Wanen	Uitdragen foute overtuigingen, zich verdedigen tegen niet bestaande bedreigingen.	Neutraal blijven. In het midden laten.
Angst	Schrikachtig, zelfverdediging. Houdt je scherp in de gaten.	Geruststellen, zekerheid bieden, niet ontkennen.
Ontremming	Angst, druk gedrag.	Grenzen stellen aan gedrag en denkbeelden.
Informatieverwerking verstoord	Ongeconcentreerd, verward, schrikt bij veel (felle) prikkels.	Een onderwerp per zin en geen dubbele ontkenningen.

Continue wanen	Geagiteerd gedrag. Anderen lastig vallen op onterechte gronden.	Grenzen stellen. Neutraal opstellen.
Initiatief en interesse verlies	Verwaarlozing en omkering dag- en nachtritme.	Korte zinnen en één opdracht per keer. Structuur aan bieden door tijd te benoemen van het gesprek.
Terugval in psychosen	Opleving van problemen.	Band opbouwen, hulpverlening.

3. Depressie

Symptomen	Gevolg	Benadering
Somber	Klaagt, voelt zich leeg. Denken, spreken en handelen is geremd.	Niet gaan troosten, zorg/dring aan op/voor hulp. Gesloten vragen stellen, één vraag per keer en langer op antwoord wachten dan gebruikelijk.
Denkstroomissen	Keurt zichzelf af.	Praten over deze ideeën doet een behandelaar. Doorvragen (i.v.m. suïcide gevaar). Overleg met hulpverlener of familie.
	Ziet overal tegenslag opdoemen.	Neem het even over.
	Praat alleen over mistukkingen van vroeger.	Vraag: wat is er gelukt?
	Weet niet hoe hij problemen moet oplossen.	Navragen: hoe deed hij/zij dat vroeger.
Verwaarlozing	Slecht gewassen kleding, kapotte kleding, vuil/stinkt, huis slecht onderhouden/vermaging.	Overleg met hulpverlener.